

Megjegyzések az Öt gyűrű könyvéhez¹

Hogyan olvassuk a könyvet?

A könyv fordítója, Ogi barátunk az előszóban ezt írja:

Az olvasó pillanatnyi felfogóképességét meghaladja a könyv tartalma. Minél többször olvassa az ember, annál többet képes megérezni belőle.

Magam számára a következő hasonlat segített kialakítani a helyes hozzáállást:

Ha idegen nyelven nézel egy filmet, hiába töröd a fejed azon, amit nem értettél, azok a szavak már elszálltak. Inkább örülj annak, amit felfogtál, aztán figyelj tovább, egyszer csak összeáll a kép.

Ezért csak kis ideig töröm a fejem azon, amit nem értek (vagy túl evidensnek tűnik, tehát gyanús, hogy csak felszínesen, a töredékét értettem meg). Ha viszont hirtelen „aha!” élményem támad – néha nem is közvetlenül a könyv gondolatához kapcsolódva – akkor megörülök neki, és lejegyzem magamnak.

Az öt elem

Öt érzékszerv, öt alap íz, milyen természetes is, hogy egy ötös csoport kerek egészet alkot! Így gondolják ezt a Távol-Keleten is. Eddig is ismerős lehetett számunkra; elég, ha a Go-kyo rendszerre gondolunk, amely öt alaps csoportba sorolja a legfontosabb judo dobásokat. A Világmindenség mozgató rugóit is öt elem működésére vezeti vissza a buddhista világnézet. Japánban ennek a neve *go-dai* (szó szerint: öt nagy).

Ezek az elemek fokozatos átmenetet mutatnak a durvábból a finomabb szerkezetű felé:

Föld ∠ Víz ∠ Tűz ∠ Szél ∠ Űr (Égbolt)

Musashi a kardforgatás, és ezen keresztül a párbaj és a csatákban alkalmazható stratégia lényegét is ennek az öt elemnek a segítségével, ebben a sorrendben írja le.

Az öt elem tanának összefüggéseit elsősorban mégsem szó szerint kell érteni, hiszen az ókori indiaiak vagy a görögök tanaihoz hasonlóan, ezek a világegyetem fő jelenségeit, egyetemes törvényszerűségeket szándékoztak egységes rendszerbe foglalni. Ezért lehet az öt őselem tanát a harcos útjával párhuzamba állítani, mégpedig úgy, hogy a harcos fejlődésének útját jellemző fordulópontokhoz különböző tanácsokkal látja el a keresőt.

A szöveg végén található táblázat bemutatja, hogy az egyes elemeknek milyen jelentést tulajdonít a japán filozófia, és miről szólnak a könyv egyes fejezetei.

Hogyan lett az öt elemből öt gyűrű?

Az öt elemet szimbolizálhatja egy öt emeletes pagoda egy ún. Goju-no-To (pl. a Narában lévő Horjú-ji) vagy egy templomokat, temetőket díszítő kőtorony (gorinto). Innen ered az öt gyűrű elnevezés, bár, amint látjuk nem minden eleme gyűrű alakú.

¹ Mijamoto Muszasi Go rin no sho /Öt gyűrű könyve/, Főnix AK Fordította: Kozsuharov Ognjan

Az öt elem és az Öt gyűrű könyve

Ezt az értelmezést fűzi hozzá a japán filozófia	Erről szól a könyv megfelelő fejezete (Musashi szavai)
Föld /Chi vagy² Tsuchi/	
<p>A kemény, szilárd tárgyak világát jelképezi. Például egy kőszikla, melyre lehet építkezni. Az emberi testben a csontok, izmok, szövetek ilyenek. Érzelmi megfelelői: makacsság, konokság, kiegyensúlyozottság, testiség, megfontoltság. Tudati megfelelői: önbizalom, a meglévő állapotokhoz, dolgokhoz való ragaszkodás, a változástól való idegenkedés. A föld elem hatása alatt magabiztosak vagyunk, erőnk tudatában cselekszünk.</p> <p>A Bushido a kötelelességtudatot (<i>giri</i>) hasonlítja hozzá.</p> <p>Megjegyzés: bár az életenergia kínai megfelelőjét ugyanígy ejtjük, de ez, a Föld elemet jelentő CHI nem azonos a KI-vel.</p>	<p>A Föld könyve, az a könyv, melyben "a stratégia ösvényét körvonalazom, gondolkodásmódot vagyis az én filozófiámat". Nagyon fontosak a helyes alapok, amire majd a később tanultakat lehet alapozni, vagyis a helyes gondolkodásmód, ítélőképesség és önismeret.</p>
Víz /Sui vagy Mizu/	
<p>A folyékony, alak nélküli, mozgékonyan áramló dolgokat jelenti. Nyilvánvaló példái a folyók, de a japánok a növényeket is ilyeneknek látják, mert azok is dinamikusan alkalmazkodnak a változó körülményekhez, a napfényhez, csapadékhoz, évszakok változásához. Az emberi testben a vér és más áramló testnedvek a megfelelői. Tudati-érzelmi síkon az alkalmazkodóképességgel, lelki rugalmassággal, hajlékonysággal rokonítható.</p>	<p>A Víz könyve Musashi-féle stratégia lényegének leírása a korlátoktól megszabadult kötetlenség szelleme, ami "Hasonlatossá válik a vízhez. A víz mindig a külső körülmények szerint az adott formának megfelelően alakul. Lehet csörgedező patakocská, de viharzó tenger is". A folyamatos változó képesség. Nem szabad leragadni egy fegyvernél vagy egy technikánál sem.</p>
Tűz /Ka vagy Hi/	
<p>Jelenti mindazt, ami energikusan, erőteljesen mozog a világban. A ragadozók mozgulati jól jellemzik ezt az állapotot. Az emberi testben az anyagcsere folyamata és a testhőmérséklet állítható párhuzamba vele. Tudati és érzelmi síkon a motivációt, szenvedélyességet, tettvágyat, ahogyan zsargonosan mondjuk a bennünk lévő „spirituszt” jelenti. A természeti jelenségek közül a villámcsapás vagy a futótűz a megfelelője.</p>	<p>A Tűz könyve "a harccal foglalkozik és a harc lényege ugyanaz, mint a tűzé, akár kicsi tűz, akár nagy hevesség és változékonyság." Átalakulás. A harcot, mint egy tisztító tüzet, lehet elképzelni, a harcosból kiégeti az olyan felesleges dolgokat, mint például az önhittség.</p>

² Meg van a magyarázata, amiért minden fogalmat, minden japán írásjelet kétféle módon is ki lehet olvasni, de erre most nem térek ki, tervezem, hogy előbb-utóbb írok róla.

Szél / Fu vagy Kaze/	
<p>Azokat a dolgokat jelenti, amelyek növekednek, kiterjednek, élvezik a mozgás szabadságát. Ilyen maga a szél, a füst és más effélék. Az emberi testben a lélegzést és az ezzel összefüggő belső folyamatokat, dolgokat jelenti. Tudati-érzelmi síkon a nyitott hozzá állást, a szabad, aggályok és kötöttségek nélküli szellemiséget, a jóindulatú, bölcs, együtt érző magatartást lehet rokonítani vele.</p>	<p>A Szél könyve más iskolák stratégiáit ismerteti. Az igazi utat csak akkor lehet megismerni, ha ismerünk másokat is. Saját Utunk iránti elkötelezettségünk csak így lehet megalapozott, és csak így biztosíthatjuk a jó irányt haladásunkhoz. Nyitottnak kell lennünk.</p>
Űr (Égbolt) /Ku vagy Sora /	
<p>Az öt elem közül ez a legkifinomultabb, legmagasabb rendű. A mindennapi tapasztalatokon és tárgyi világon túli dolgokat jelenti, különösen azokat, amelyek tiszta energiából tevődnek össze. Testi viszonylatban a szellemi energiát, a gondolkodási és kommunikációs képességet, az alkotóerőt jeleníti meg. A spontaneitás és találékonyság is ilyen. A harcművészetekben az okkult, mágikus, transzcendentális elem, a „varázserő” függ össze vele. Itt az a feltevés, hogy mivel minden csak energia, elég, ha összhangba kerülünk az „ürességgel” így intuíció útján mindent megértünk, és fizikai erő nélkül tudunk romboló vagy segítő, építő, gyógyító hatást kifejteni.</p>	<p>Az Üresség könyve a megfoghatón túli titokzatos lényegre való utalás. Olyan ismeret, aminek közvetlen forrása nem az öt érzékszervvel behatárolt világ. Intuíció, érzék, hit.</p>

Felhasznált források

1. Öt elem a japán filozófiában. Wikipédia
http://translate.google.hu/translate?hl=hu&langpair=en|hu&u=http://en.wikipedia.org/wiki/Five_elements_%28Japanese_philosophy%29
2. Five elements – Godai. Wikipédia
[http://en.wikipedia.org/wiki/Five_elements_\(Japanese_philosophy\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Five_elements_(Japanese_philosophy))
3. Miyamoto Musashi Terebess honlap
<http://terebess.hu/keletkultinfo/lexikon/miyamoto.html>

